

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ» ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗАПОРІЗЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

Циклова комісія з маркетингу та туризму

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Директор коледжу
О.П.Абрасимова
“ 29 ” 08 2022 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 15 ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування

(назва ОПП)

спеціальність 071 Облік і оподаткування

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації при наявності)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ: фаховий молодший бакалавр

Мова викладання українська

Прізвище, ім'я та по-батькові викладача(ів)/розробника(ів)
Панкова Марина Олексіївна, к.е.н., доцент

(вказати викладачів їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Електронна адреса викладача(ів) m.pankova@econom.zp.ua

Дні занять за розкладом згідно з розкладом занять

Графік консультацій (он-лайн консультації) згідно з графіком

Сторінка курсу в Moodle _____

Силабус схвалено на засіданні ЦК з маркетингу та туризму
Протокол від " 29 " серпня 2022 року №1
Голова циклової комісії з маркетингу та туризму

 (Панкова М.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Силабус узгоджено на засіданні ЦК з фінансів та обліку
Протокол від " 29 " серпня 2022 року №1
Голова циклової комісії з фінансів та обліку

 (Абубекерова А.З.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Силабус погоджено
Начальник навчального відділу

 О.В.Сташкевічус

1. Опис дисципліни

Анотація дисципліни	Дисципліна “Економіка підприємства” орієнтована на формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок щодо функціонування підприємств у сучасних бізнес-умовах, вироблення практичних навичок з управління і розвитку підприємницьких структур, а також здійснення комплексних економічних розрахунків для ефективного здійснення господарської діяльності, управління матеріальними, трудовими, фінансовими ресурсами, поточними витратами, прибутком і рентабельністю, інвестиційною діяльністю підприємств та інше.
Мета вивчення	Формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту окремих напрямів цієї діяльності та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.
Завдання навчальної дисципліни	Завдання дисципліни полягають у набутті студентами знань та практичних навичок щодо: <ul style="list-style-type: none">• визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхи його ефективного використання;• формування та використання трудових ресурсів підприємства, системи матеріального стимулювання; методичні підходи до оцінки та планування чисельності та фонду оплати праці працівників підприємства;• механізму формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства;• оцінки ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення;• методологічних та методичних засад планування діяльності підприємства;• конкурентоспроможності підприємства та методів її оцінки.
Пререквізити	«Економічна теорія (Політична економія)», і одночасно є основою для оцінювання, розвитку і управління потенціалом підприємства тощо
Результати навчання	РН 1. Знати економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах. РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств. РН 3. Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності.

	<p>РН 4. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації.</p> <p>РН 5. Застосовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань у сфері обліку і оподаткування.</p> <p>РН 6. Використовувати особливості обліку і оподаткування у професійній діяльності та господарській практиці.</p> <p>РН 9. Дотримуватися вимог податкового законодавства щодо розрахунку і сплати податків, зборів, обов'язкових платежів, їх обліку та формування податкової звітності суб'єктів господарювання.</p> <p>РН 11. Визначати й аналізувати фінансово-економічні показники діяльності підприємства для виявлення резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.</p> <p>РН 19. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>РН 20. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.</p>
--	---

2. Обсяг та ознаки навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування (шифр і назва)	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки	
Змістових модулів – 10	Спеціальність: 071 Облік і оподаткування (шифр і назва)	2 (1)-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>фаховий молодший бакалавр</i>	4(2)-й	2-й
		Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		80 год.	108 год.
		В т.ч. індивідуальне завдання	
-			
Вид контролю:			
екзамен	екзамен		

3. Дидактична карта дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		Л	П	Лаб	Інд	С. Р.		Л	П	Лаб	Інд	С. Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1: ТЕМА 1. Зовнішнє середовище господарювання підприємств	12	2	2			8	12	1	1			10
Змістовний модуль 2: Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	12	2	2			8	12		1			11
Змістовний модуль 3: Тема 3. Теорії підприємств і основи підприємництва.	12	2	2			8	12	1	1			10
Змістовний модуль 4 : Тема 4. Ринок і продукція	12	2	2			8	12	1	1			10
Змістовний модуль 5 : Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність та оплата праці	12	2	2			8	12	1	1			10
Змістовний модуль 6 : Тема 6. Капітал підприємства	12	2	2			8	12	1	-			11
Змістовний модуль 7 : Тема 7. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	12	2	2			8	12		1			11
Змістовний модуль 8 : Тема 8. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	12	2	2			8	12	1	-			11
Змістовний модуль 9 : Тема 9. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	12	2	2			8	12	-	-			12
Змістовний модуль 10 : Тема 10. Економічна безпека та антикризова	12	2	2			8	12	-	-			12

діяльність підприємства												
Усього годин	120	20	20		-	80	120	6	6		-	108

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовний модуль 1: ТЕМА 1. Зовнішнє середовище господарювання підприємств	8
2	Змістовний модуль 2: Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	8
3	Змістовний модуль 3: Тема 3. Теорії підприємств і основи підприємництва.	8
4	Змістовний модуль 4: Тема 4. Ринок і продукція	8
5	Змістовний модуль 5: Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність та оплата праці	8
6	Змістовний модуль 6: Тема 6. Капітал підприємства	8
7	Змістовний модуль 7: Тема 7. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	8
8	Змістовний модуль 8: Тема 8. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	8
9	Змістовний модуль 9: Тема 9. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	8
10	Змістовний модуль 10: Тема 10. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	8
	Разом	80

4. Індивідуальні завдання-

5. Методи навчання	<ul style="list-style-type: none"> - лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій; - практичні заняття: розв'язання типових завдань; робота в групах; робота над індивідуальними завданнями; - організація самостійної роботи студента: передбачає самостійне опрацювання матеріалу лекції; підготовку до практичних занять згідно методичних вказівок до практичних занять та організації самостійної роботи
---------------------------	---

	<p>студентів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконання обов'язкового домашнього завдання: дозволить більш глибоко засвоїти як основний, так і додатковий матеріал з дисципліни, що викладається. - контроль навчальної роботи: модульний контроль у вигляді письмового завдання, яке включає теоретичну та практичну частини; контрольні опитування (фронтальне опитування; вибіркоче усне опитування; письмове опитування); тестування.
6. Система контролю та оцінювання.	<p>1.Вибіркове усне опитування перед початком занять. Фронтальне стандартизоване опитування за карточками, тестами протягом 5-10 хв.</p> <p>1.Фронтальна перевірка виконання домашніх завдань.</p> <p>2.Виклик до дошки окремих студентів для самостійного розв'язування задач, письмові відповіді на окремі запитання.</p> <p>3.Оцінка активності студента у процесі занять, внесених пропозицій, оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей і т. ін.</p> <p>Письмова (до 30 хв.) контрольна робота</p>
7. Технічне й програмне забезпечення/обладнання.	<p>Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль);</p> <p>Лекційні і практичні заняття укомплектовано наступним устаткуванням: мультимедійне обладнання для презентації лекцій.</p>
8. Політика дисципліни.	<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. • Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.

	<ul style="list-style-type: none"> • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття. • Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. • Здобувачі освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра мають право скласти екзамен автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 60-100 балів. • Здобувачам освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії. • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. • Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
--	--

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (іспит)*	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	МК		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	40	40	100

* - Здобувачі освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра мають право скласти екзамен автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 60-100 балів, якщо студент складає іспит то модульні бали йому автоматично не зараховуються

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Питання до іспиту.

1. Амортизація основних фондів, норми та методи амортизації.
2. Безтарифні системи оплати праці.
3. Види промислових підприємств, їх класифікація. Види об'єднань підприємств.
4. Економічний зміст, функції і види цін.
5. Загальна характеристика потокового виробництва.
6. Заходи покращення ефективності використання оборотних коштів.
7. Зміст, види та показники зношування основних фондів.
8. Зовнішнє макросередовище господарювання підприємства, його чинники середовище функціонування підприємства.
9. Зовнішнє мікросередовище господарювання підприємства, його елементи.
10. Класифікація витрат і структура собівартості.
11. Лізинг як форма оновлення технічної бази виробництва.
12. Методи визначення виробничої потужності і фактори, що на неї впливають.
13. Методи встановлення цін. Шляхи вдосконалення ціноутворення в Україні.
14. Методика розрахунку показників ефективності використання оборотних коштів.
15. Методики розрахунку чисельності працівників.
16. Механізм і функції управління підприємством.
17. Мотивація як процес стимулювання людей до ефективної діяльності. Методи мотивації праці на підприємстві.
18. Науково-технічний прогрес, його форми і напрями.
19. Нематеріальні активи підприємства.
20. Облік і оцінка основних фондів.
21. Організаційні структури управління підприємством.
22. Організаційні типи виробництва, їх техніко-економічна характеристика.
23. Основні теорії (концепції) підприємства.

24. Особливості поведінки підприємства на ринках досконалої і монополістичної конкуренції, олігополії та монополії.
25. Особливості складання калькуляції та кошторису витрат.
26. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства.
27. Підприємницькі договори (контракти, угоди): структура і порядок укладання. Партнерські зв'язки та угоди.
28. Підприємство (фірма) як суб'єкт ринкової економіки, його основні риси. Теорія фірми Р. Коуза
29. Планування обсягу випуску продукції (виробнича програма) підприємства. Показники виробничої програми.
30. Показники ефективності використання виробничої потужності та основні шляхи поліпшення її використання.
31. Показники руху кадрів на підприємстві.
32. Поняття і види нематеріальних ресурсів підприємства.
33. Поняття і класифікація методів організації виробничого процесу.
34. Поняття і принципи організації виробничого процесу. Класифікація виробничих процесів.
35. Поняття і принципи організації виробничого процесу. Класифікація виробничих процесів.
36. Поняття інвестиції, її види та характеристика.
37. Поняття та елементний склад виробничої структури підприємства. Види виробничих структур підприємства.
38. Поняття, види і шляхи росту заробітної плати. Функції оплати праці та їх реалізація.
39. Поняття, класифікація, структура основних фондів і їх розширене відтворення.
40. Поняття, матеріальний склад і структура оборотних фондів підприємства.
41. Поняття, характеристика й види інноваційних процесів та їх реалізація на підприємстві.
42. Почасова форма оплати праці та її системи.
43. Правові основи функціонування підприємств в Україні.
44. Прибуток підприємства та його види.
45. Продуктивність праці та її вимірювачі.
46. Ремонт основних фондів, види ремонтів. Резерви підвищення фондівіддачі.
47. Рентабельність, її види та способи розрахунку.
48. Розрахунок нормативів оборотних засобів.
49. Структурна характеристика та форми розвитку техніко-технологічної бази підприємства.
50. Сутність, мета та функціональні цілі економічної безпеки підприємства.
51. Сутність, основні принципи та методи планування. Система планів виробничої діяльності.
52. Сутність, принципи, форми і типи підприємницької діяльності.
53. Сутність, характеристика реструктуризації підприємства. Види та форми реструктуризації.
54. Суть і мета санації підприємств (організації).
55. Суть та процедура банкрутства, запобігання банкрутству.
56. Тарифна система оплати праці, її елементи.

- 57.Форми і системи оплати праці на підприємстві.
- 58.Формування та використання виробничої потужності підприємства.
- 59.Формування фонду оплати праці на підприємстві.
- 60.Характеристика бізнес-планування: суть і призначення. Структура бізнесплану

11. Рекомендована література

Основна

1. Конституція України від 01.01.2020 №254к/96 - ВР URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Господарський кодекс України від 16.02.2019 р. № 436-IV URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Бандурка О.М., Ковальов Є.В., Садиков М.А., Маковоз О.С. Економіка підприємства: навчальний посібник. – Х.: ХНУВС. 2017. 192 с.
4. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор -Видавництво, 2016. 378 с.
5. Дмитрієв І. А. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів / І. А. Дмитрієв, І. Ю. Шевченко. – Х.: ХНАДУ, 2018. – 292 с
6. Захарченко В.І., Меркулов М.М., Штряєва Л.В.. Економіка підприємства: практикум (збірник задач і виробничих ситуацій). Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 144 с.
7. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К. В. Пічик. – Київ : НаУКМА, 2018. – 304 с.
8. Економіка підприємства: навч. посіб. / І. М. Посохов, В. Г. Дюжев, С. В. Сусліков, К. О. Тимофєєва ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. “Харків. Політехн. інт”. – Харків: НТУ “ХП”, 2016. – 380 с.
9. Економіка підприємства: навчальний посібник / О. М. Бандурка, Є. В. Ковальов, М. А. Садиков, О. С. Маковоз; за заг. ред. О. М. Бандурки. – Харків: ХНУВС. – 2017. – 192 с. 9. Круш П. В.
10. Економіка підприємства : навч. посіб. / П. В. Круш. – К. : ЦНЛ, 2014. – 256 с.
10. Лойко В. В., Макаровська Т. П. Економіка підприємства: навчальний посібник / В. В. Лойко, Т. П. Макаровська. – К.: КНУТД, 2015. – 267 с.

Додаткова

1. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018р. (зі змінами і доповненнями) URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#n1753>
2. Податковий кодекс України від від 02.12.2010 № 2755-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України URL <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Цивільний Кодекс України від 13.02.2019р. № 435-IV URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Кодекс законів про працю України. ht.tps://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text

5. Закон України Про акціонерні товариства: Закон України від 17.10.2019 р.
6. №541-VI URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
7. Закон України Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань від 16.01.2020 р. №755-IV URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
8. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 р. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
9. Калініченко О. В., Плотник О. Д. Економіка підприємства. Практикум : [навчальний посібник]. К. : Кондор, 2012. 600 с.
10. Ліпич Л.Г., Буняк Н.М., Геліч Н.В. та інш. Економіка підприємства: навч. посіб. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. 2014. 608 с.
11. Мельник Л. Г. Економіка підприємства : навч. посіб. / Л. Г. Мельник. – К. : ЛіраК., 2015. – 876 с.
12. Палига Є.М., Боженко О.М. та інші: Економіка підприємства: підручник. Львів: УАД, 2013. 688 с.
13. Управління соціально-економічною системою в умовах національних і глобальних викликів : монографія / за ред. І. А. Маркіної. Полтава, 2017. 420 с.
14. Шарко М.В., Мешкова-Кравченко Н.В., Радкевич О.М. Економіка підприємства: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. 2014. с. 464.
15. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. К. : Видавництво Ліра-К, 2017. 600 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Верховної Ради України. - <http://lib.rada.gov.ua>
2. Державна науково-технічна бібліотека України. - <http://gntb.gov.ua>
3. Державний комітет статистики України. - <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). - <http://www.ebrd.com>
5. Законодавчі і нормативні акти України - <http://www.uazakon.com>